

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

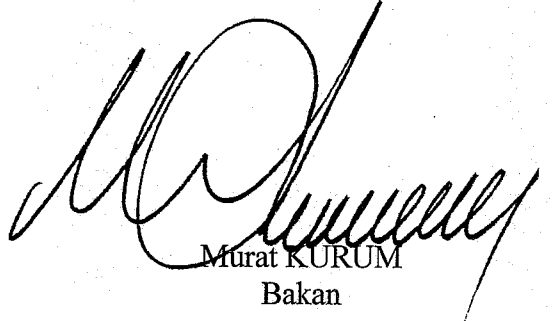
21 Ekim 2019

Sayı :30824082-610 246036
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (5 Adet- 5 Sayfa)

-Cevap Yazısı (62 Adet, 131 Sayfa)

7/4559 GK 31	7/12308 GK 143
7/6138 GK 59	7/12415 GK 143
7/6140 GK 59	7/12507 GK 143
7/9083 GK 101	7/12724 GK 145
7/9283 GK 101	7/12725 GK 145
7/9569 GK 108	7/12732 GK 145
7/10049 GK 108	7/13099 GK 147
7/10146 GK 119	7/13564 GK 10
7/10156 GK 119	7/13699 GK 10
7/10306 GK 123	7/13831 GK 10
7/10462 GK 123	7/13833 GK 10
7/11504 GK 135	7/14036 GK 11
7/11776 GK 142	7/14037 GK 11
7/11780 GK 142	7/14182 GK 11
7/11849 GK 142	7/14326 GK 11
7/11981 GK 143	7/14327 GK 11

7/14330 GK 11
7/14434 GK 11
7/14645 GK 11
7/15133 GK 11
7/15135 GK 11
7/15237 GK 11
7/15602 GK 12
7/15607 GK 12
7/16172 GK 12
7/16360 GK 12
7/16361 GK 12
7/16441 GK 12
7/16570 GK 12
7/16571 GK 12
7/16579 GK 12
7/16754 GK 12
7/16765 GK 12
7/16769 GK 12
7/17096 GK 12
7/17097 GK 12
7/17098 GK 12
7/17246 GK 12

7/17247 GK 12
7/17843 GK 12
7/18290 GK 12
7/18293 GK 12
7/18429 GK 14
7/18551 GK 15
7/18696 GK 15
7/18221 GK 101

BATMAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.NECDDET İPEKYÜZ'ÜN
TBMM 7/8221 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Avrupa Çevre Ajansı tarafından yayınlanan güncel verilere göre dünya genelinde hava kirliliğinin olduğu boyutlar insanların sağlığını ciddi olarak tehdit etmekte ve hava kirliliği her geçen gün artmaktadır. Ajans tarafından yayınlanan son raporda Avrupa'nın en kirli on şehrinin sekizi Türkiye'de yer aldığı ortaya çıkmıştır. Bu iller arasında ise Batman ilk sırada yer almaktadır.

Hava kirliliği ölçümünde baz alman partikül madde, azot dioksit ve yer seviyesinde ozon gibi maddeler insan sağlığına büyük zararlar vermektedir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından da açıklanan ölçümlere göre PM 2.5 havada bulunan ve en fazla 2.5 mikron büyüklüğündeki maddeleri kapsamaktadır. Bu ince maddeler havada bulunan gaz ve damlacıklar ile kimyasal etkileşime girerek kilometrelerce alanı etkilemektedirler. PM 2.5, Dünya Sağlık Örgütünün sınır olarak gördüğü bir metreküp 10 mikrogram miktarını geçtiği zaman ciddi sağlık sorunları orta çıkarmaktadır çünkü bu maddelerin büyüklüğü solunum yollarından geçecek ve direkt akciğerleri etkileyecek kadar küçük. Maddelerin kısa dönemli etkileri; göz, burun, boğaz ve akciğer tahrişlerine yol açmakta bu durum astım ve kalp rahatsızlıklarını tetiklemektedir; uzun dönemli etkileri ise; kronik bronşit, düşük akciğer kapasitesi, kalp rahatsızlıkları ve akciğer kanseri gibi ölümcül hastalıklardır. Bunların yanı sıra, hava kirliliğinin, Türk Nöroloji Demeyinin yaptığı çalışmaya göre beyin ve damar hastalıklarının % 30'una sebep olduğu da ortaya çıkmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'de hava kirliliği ölçümleri hangi sıklıkla yapılmaktadır, değerler uluslararası standartları karşılamakta mıdır?
- 2- TMMOB Çevre Mühendisleri Odası tarafından yapılan çalışmaya göre, Dünya Sağlık Örgütü kabul edilebilir sınır değerini aşan (50 m³) gün sayısını 35 olarak belirlemişken, Batman'da bu sayı yılda 218 gün olarak kaydedilmiştir. Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 3- TMMOB Çevre Mühendisleri Odası tarafından yapılan çalışmaya göre, Dünya Sağlık Örgütü hava kalitesini değerlendirme yönetimi sınır değerini aşan (70 m³) gün sayısını 35 olarak belirlemişken, Batman'da bu sayı yılda 123 gün olarak kaydedilmiştir. Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 4- Sanayileşmenin çok fazla gelişmediği, TÜİK verilerine göre işsizliğin en fazla olduğu şehirler arasında yer alan Batman'da hava kirliliğinin nedenleri konusunda bir araştırmanız var mıdır?
- 5- Hava kirliliğini engellemeye dair bir politikalarınız var mıdır, varsa ne kadar uygulanmaktadır?

CEVAPLAR

1-Türkiye genelinde her ilde en az bir tane olmak üzere 81 ilde, 339 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu ile hava kalitesi izlenmekte ve ölçüm sonuçları saatlik olarak www.havaizleme.gov.tr web adresinde kamuoyu bilgisine sunulmaktadır.

2,3-Bakanlığımızın ilgili birimleri tarafından hava kalitesi verileri günlük olarak sürekli takip edilerek hava kalitesi hakkında gerekli raporlar hazırlanmaktadır. Ayrıca konu ile ilgili diğer birimlerle koordinasyon içerisinde gerekli tedbirler alınmaktadır.

4-Batman İlimiz, il merkezi ve çevresinin tarım arazileriyle çevrelenmiş olması ve coğrafik olarak çukur şeklinde bir yapıya sahip olması sebebiyle hava sirkülasyonunun az olduğu bir şehirdir.

Doğalgaza geçiş sürecinin hala tamamlanmamış olmasından dolayı kömür kullanımı hava kalitesini etkilemektedir. Batman İlimizde hava kirliliğine neden olan etmenler; kış sezonunda ısınma amaçlı kullanılan yakıtlar, Endüstriyel tesislerin şehir içinde kalması, anız yangınları ve meteorolojik faktörlerdir. (Şehrin çanak şeklinde olması, enverziyonlu günlerin çok olması durgun gün sayısının 200 gün olması).

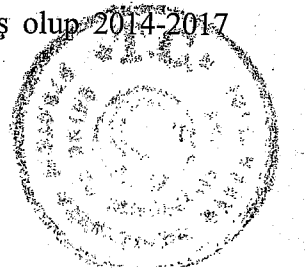
Batman İlimiz gelişen sanayi ile birlikte tarımsal faaliyetin de yoğun olarak yapıldığı bir şehirdir. Tarımsal faaliyetler sonucunda özellikle yaz aylarında ürün hasadından sonra anız yangınları yoğun olarak yaşanmakta ve hava kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Kurum ve kuruluşlarımızın koordineli çalışmaları sonucunda Batman İlimiz genelinde anız yangınları minimize olmuş durumdadır. Bununla birlikte İlimize komşu Diyarbakır İline bağlı ve Batman İline yakın mesafede bulunan Bismil ve Silvan İlçelerinde yakılan anız yangınlarının oluşturduğu dumandan Batman İlimiz olumsuz yönde etkilenmektedir. Diyarbakır İli sınırlarında yakılan anız yangınlarının önlenmesi için Diyarbakır Valiliği ile gerekli yazışmalar yapılmıştır. Bu husustaki çalışmalarımız devam etmektedir.

Hava kirliliğinin başlıca sebeplerinden birisi olan motorlu taşıt kaynaklı egzoz emisyonları özellikle trafiğin yoğun olarak yaşandığı kent merkezlerinde önemli bir çevresel problem oluşturmaktadır. Motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz emisyonlarının azaltılmasında egzoz gazı emisyon ölçümleri ve denetimleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızca "Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği" yayımlanmış olup yönetmelik hükümlerine uygun olarak denetimler sıkça gerçekleştirilmektedir.

5-2014-2019 yıllarını kapsayan Batman İli Temiz Hava Eylem Planı 26.12.2014 tarihli ve 2014/8 no'lu Batman İl Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile Batman Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz sekreteryasında Batman Belediye Başkanlığı, Batman Üniversitesi, Batman İl Özel İdaresi, Batman İl Jandarma Komutanlığı, Batman İl Emniyet Müdürlüğü, Batman İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Batman İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, Batman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Batman Meteoroloji Müdürlüğü, Batman Valiliği Sosyal Yardımlaşma Vakfı, Batman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı, Batman Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Batman Çevre Gönüllüleri Derneği, Makine Mühendisleri Odası Batman Şubesinin ortaklaşa çalışmaları sonucu hazırlanarak Batman Valiliğimiz ve Batman Belediye Başkanlığı tarafından da onaylanmış ve Bakanlığımıza sunulmuştur.

Eylem Planında belirtilen önlem ve uygulamalar diğer kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak devam ettirilmektedir. Bu kapsamda 2014-2019 yılları arasında;

- Batman İlimiz genelindeki işyeri ve konutlarda kullanılan yakıtların uygunluğu denetlenerek Ateşleyici Belgesi olmadan çalışma yapılması engellenmiş, Mahalli Çevre Kurulunca belirlenen yakma saatlerine riayet edilmesi hususunda uyarılar yapılmaktadır.
- Ateşleyici Belgesine sahip kişilere denetimler esnasında uygun yakma teknikleri hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır.
- Halk Eğitim Merkezi tarafından kalorifercilere eğitimlerin verilmesi sağlanmış olup 2014-2017 yılları arasında toplam 16 kurs açılarak 477 kursiyere eğitim verilmiş,

- Denetlenen binalara ve işyerlerine ait bacalarda filtreler kontrol edilerek filtre bulunmayan bacalara filtre takılması sağlanmıştır.
- Batman İlimiz genelinde kullanılan kömürlerden numuneler alınarak yetkili laboratuvarlarda analizleri yaptırılarak uygunlukları kontrol edilmektedir.
- Vatandaşların Alo 181 şikayet hattını daha yaygın kullanmaları ve şikayetlerin değerlendirilerek giderilmesi hususunda denetim ekipleri oluşturulmuş,
- Batman İl Emniyet Müdürlüğü ve Batman İl Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü eşliğinde egzoz emisyon pulu denetimleri yapılmaktadır.
- Emisyon konulu Çevre İzni alan tesislerin denetimleri yapılmaktadır.
- Batman İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile birlikte özellikle 5 Haziran Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında Batman İlimizdeki İlkokul ve ortaokullarda toplam öğrencilerimize bilinçlendirici eğitimler verilmiştir.
- Hava kirliliği açısından ilimizin hava kalitesine etki eden Tüpraş Batman Rafinerisi ve Türkiye Petrolleri' ne ait sahalarda gerek Alo 181 Şikayet hattı üzerinden gelen şikayetler gerekse de rutin inceleme amacıyla mesai saatleri içi ve dışında denetimler yapılmaktadır.
- Ulaşım konusunda vatandaşlarımızın toplu taşımaya yönelmesi ve toplu taşımada kullanılan ulaşım araçlarının daha az egzoz emisyonuna sahip araçlardan seçilmesi hususunda tavsiyelerde bulunulmuştur.
- Batman Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüze ait binanın dış duvarı çevre duyarlılığı yaratılması amacıyla çevreci motifler ile süslenmiş, Bakanlığımıza ait resim, logo ve amblemler resmedilmiştir.
- Vatandaşların bilinçlenmesi amacıyla Batman İl Emniyet Müdürlüğüne ait, yaya ve taşıt trafiğinin yoğun olduğu noktada bulunan elektronik dev ekranda özellikle hava kirliliğine dikkat çeken kamu spotları yayınlanmış ve gerekli uyarıların yapılması sağlanmıştır.

